

4450

UCHWAŁA Nr XXIV /186/2008 RADY GMINY PRZEMĘT

z dnia 21 listopada 2008 r.

w sprawie zwolnień w podatku od nieruchomości

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 8 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591; z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271, Nr 214, poz. 1806; z 2003 r. Nr 80, poz. 717, Nr 162, poz. 1568; z 2004 r. Nr 102, poz. 1055, Nr 116, poz. 1203; z 2005 r. Nr 172, poz. 1441, Nr 175, poz. 1457; z 2006 r. Nr 17, poz. 128; z 2007 r. Nr 48, poz. 327, Nr 138, poz. 974, Nr 173, poz. 1218) i art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jednolity: Dz.U. z 2006 r. Nr 121, poz. 844, Nr 220, poz. 1601, Nr 225, poz. 1635, Nr 245, poz. 1775, Nr 249, poz. 1828, Nr 251, poz. 1847; z 2008 r. Nr 93, poz. 585, Nr 116, poz. 730) Rada Gminy Przemęt uchwala, co następuje:

§1. 1. Zwalnia się od podatku od nieruchomości na obszarze gminy Przemęt nieruchomości lub ich części:

1. zajęte na potrzeby ochrony przeciwpożarowej,
2. zajęte na potrzeby świetlic i sal wiejskich,
3. wykorzystywane w zakresie wypożyczania książek i czytelnictwa,

4. wykorzystywane w zakresie świadczenia pomocy społecznej
5. wykorzystywane w zakresie odprowadzania ścieków,
6. wykorzystywane na cele kulturalne lub sportowe

2. Zwolnienia, o których mowa w ust. 1 nie obejmują nieruchomości lub ich części związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej.

§2. Traci moc Uchwała Nr XXXVII/331/05 Rady Gminy Przemęt z dnia 21 grudnia 2005 r. w sprawie zwolnień w podatku od nieruchomości.

§3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Przemęt.

§4. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia jej w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2009 r.

Przewodniczący
Rady Gminy
(-) Zenon Klecha

4451

UCHWAŁA Nr XXIV/191/08 RADY GMINY PRZEMĘT

z dnia 21 listopada 2008 r.

w sprawie ustalenia regulaminu określającego wysokość oraz szczegółowe warunki przyznawania nauczycielom dodatków: motywacyjnego, funkcyjnego, za warunki pracy oraz niektórych innych składników wynagrodzenia a także wysokość oraz szczegółowe zasady przyznawania i wypłacania dodatku mieszkaniowego

Na podstawie art. 30 ust. 6-6b, art. 49 ust 2 i art. 54 ust. 3 i 7 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz.U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674, Nr 170, poz. 1218 i Nr 220, poz. 1600 z 2007 r. Nr 17, poz. 95, Nr 80, poz. 542, Nr 102, poz. 689, Nr 158, poz. 1103, Nr 176, poz. 1238 i Nr 191, poz. 1369 Nr 247 poz. 1821, z 2008 r. Nr 145 poz. 917), art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U.

z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271 i Nr 214, poz. 1806, z 2003 r. Nr 80, poz. 717 i Nr 162, poz. 1568, z 2004 r. Nr 102, poz. 1055, Nr 116, poz. 1203 i Nr 167, poz. 1759, z 2005 r. Nr 172, poz. 1441 i Nr 175, poz. 1457, z 2006 r. Nr 17, poz. 128 i Nr 181, poz. 1337 oraz z 2007 r. Nr 48, poz. 327, Nr 138, poz. 974 i Nr 173, poz. 1218) oraz Rozporządzenia Ministra

Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2005 r. w sprawie minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli, ogólnych warunków przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego oraz wynagrodzenia za pracę w dniu wolnym od pracy (Dz.U. Nr 22, poz. 181 oraz z 2006 r. Nr 43, poz. 293 i z 2007 r. Nr 56, poz. 372, zwanym dalej rozporządzeniem, po uzgodnieniu z organizacjami związkowymi w dniu 3 listopada 2008 roku uchwała się, co następuje:

§1. Ustala się regulamin określający wysokość oraz szczegółowe warunki przyznawania nauczycielom dodatków: motywacyjnego, funkcyjnego, za wysługę lat i za warunki pracy oraz niektórych innych składników wynagrodzenia a także wysokość oraz szczegółowe zasady przyznawania i wypłacania dodatku mieszkaniowego nauczycielom zatrudnionym w szkołach i przedszkolach prowadzonych przez Gminę Przemęt:

1. wysokość stawek dodatków: motywacyjnego, funkcyjnego, za wysługę lat i za warunki pracy oraz szczegółowe warunki przyznawania tych dodatków;
2. szczegółowe warunki obliczania i wypłacania wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw;
3. wysokość i warunki wypłacania nagród ze specjalnego funduszu nagród;
4. wysokość nauczycielskiego dodatku mieszkaniowego oraz zasady jego przyznawania i wypłacania.

§2. Ilekroć w dalszych przepisach jest mowa bez bliższego określenia o:

1. szkole – należy przez to rozumieć przedszkole lub szkołę, dla której organem prowadzącym jest Gmina Przemęt;
2. dyrektorze lub wicedyrektorze – należy przez to rozumieć dyrektora lub wicedyrektora jednostki, o której mowa w pkt 1;
3. roku szkolnym – należy przez to rozumieć okres pracy szkoły – od 1 września danego roku do 31 sierpnia roku następnego;
4. klasie - należy przez to rozumieć także oddział lub grupę;
5. uczniu - należy przez to rozumieć także wychowanka;
6. tygodniowym obowiązkowym wymiarze godzin - należy przez to rozumieć tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin nauczycieli wymienionych w §1;
7. kwocie bazowej - należy przez to rozumieć wynagrodzenie nauczyciela kontraktowego z wykształceniem magisterskim i przygotowaniem pedagogicznym określone przepisami Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2005 r. w sprawie minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli, ogólnych warunków przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli, oraz wynagradzania za pracę w dniu wolnym od pracy (Dz.U. Nr 22, poz. 181 oraz z 2006 r. Nr 43, poz. 293)

Rozdział I

Dodatek motywacyjny

§3. 1. W danej placówce tworzy się fundusz dodatku motywacyjnego dla nauczycieli w wysokości 2% kwoty bazowej pomnożonej przez liczbę etatów kalkulacyjnych – miesięcznie.

2. W danej placówce tworzy się fundusz dodatku motywacyjnego dla dyrektora w wysokości 5% kwoty bazowej – miesięcznie.

3. Dodatek motywacyjny jest ruchomą częścią wynagrodzenia nauczycieli i przyznawany jest w ramach funduszu określonego w ust. 1 w zależności od osiągniętych wyników w pracy:

4. Dodatek motywacyjny przyznaje się dwa razy w roku szkolnym:

- a) do 30 września – na pierwsze półrocze nowego roku szkolnego w oparciu o wyniki pracy w poprzednim półroczu na podstawie kryteriów przyznawania dodatku motywacyjnego,
- b) do 28 lutego – na drugie półrocze danego roku szkolnego w oparciu o wyniki pracy w poprzednim półroczu na podstawie kryteriów przyznawania dodatku motywacyjnego.

5. Nauczycielowi dodatek motywacyjny przyznaje dyrektor, a dyrektorowi szkoły dodatek motywacyjny przyznaje Wójt Gminy Przemęt - w ramach posiadanych środków finansowych.

6. Warunkiem przyznania nauczycielowi dodatku motywacyjnego jest:

- 1) uzyskiwanie szczególnych osiągnięć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych, a w szczególności:
  - a) uzyskiwanie przez uczniów, z uwzględnieniem ich możliwości oraz warunków pracy nauczyciela, dobrych osiągnięć dydaktyczno-wychowawczych potwierdzanych wynikami klasyfikacji lub promocji, efektami egzaminów i sprawdzianów albo sukcesami w konkursach, zawodach i olimpiadach,
  - b) umiejętne rozwiązywanie problemów wychowawczych uczniów we współpracy z ich rodzicami,
  - c) pełne rozpoznanie środowiska wychowawczego uczniów, aktywne i efektywne działanie na rzecz uczniów potrzebujących szczególnej opieki,
- 2) jakość świadczonej pracy, w tym związanej z powierzonym stanowiskiem kierowniczym, dodatkowym zadaniem lub zajęciem, a w szczególności:
  - a) systematyczne i efektywne przygotowywanie się do przydzielonych obowiązków,
  - b) podnoszenie kwalifikacji i umiejętności zawodowych,
  - c) wzbogacanie własnego warsztatu pracy,

- d) dbałość o estetykę i sprawność powierzonych pomieszczeń, pomocy dydaktycznych lub urządzeń szkolnych,
  - e) prawidłowe prowadzenie dokumentacji szkolnej, w tym pedagogicznej,
  - f) rzetelne i terminowe wywiązywanie się z poleceń służbowych i powierzonych obowiązków,
- 3) posiadanie co najmniej dobrej oceny pracy lub pozytywnej oceny dorobku zawodowego,
- 4) zaangażowanie w realizację czynności i zajęć, o których mowa w art. 42 ust. 2 pkt 2 i 3 Karty Nauczyciela,, a w szczególności:
- a) udział w organizowaniu imprez i uroczystości szkolnych,
  - b) udział w komisjach przedmiotowych i innych,
  - c) opieka nad samorządem uczniowskim lub organizacjami uczniowskimi działającymi na terenie szkoły,
  - d) prowadzenie lekcji koleżeńskich, przejawianie innych form aktywności w ramach wewnątrzszkolnego doskonalenia zawodowego nauczycieli,
  - e) aktywny udział w realizacji innych zadań statutowych szkoły.

7. Dyrektorzy szkół otrzymują dodatek motywacyjny w oparciu o kryteria z ust. 6 oraz dodatkowo za efekty pracy w zakresie:

- a) osiągania przez szkołę dobrych i bardzo dobrych wyników nauczania i wychowania oraz udziału uczniów konkursach, olimpiadach i zawodach,
- b) wzorowej organizacji pracy szkoły,
- c) inicjowania publicznych działań rady pedagogicznej, służących podnoszeniu jakości pracy szkoły,
- d) przestrzegania dyscypliny finansów publicznych,
- e) współpracy ze środowiskiem lokalnym,
- f) przestrzegania prawa pracy w realizacji funkcji kierownika zakładu pracy, w tym współdziałanie z organami szkoły.

8. Dodatek motywacyjny wypłaca się z góry, w terminie wypłaty wynagrodzenia.

Rozdział II

Dodatek funkcyjny

§4. 1. Ustala się wysokość dodatku funkcyjnego dla stanowisk:

- 1) dyrektor szkoły liczącej:
  - a) do 10 oddziałów - 15% - 65% kwoty bazowej,
  - b) od 10 do 20 oddziałów 25% - 75% kwoty bazowej,
  - c) powyżej 20 oddziałów 35% - 95% kwoty bazowej;
- 2) wicedyrektor szkoły - 15% - 40% kwoty bazowej;
- 3) wychowawca klasy - 8% kwoty bazowej;

4) kierownik szkolenia praktycznego – 10% -30% kwoty bazowej;

5) opiekun stażu - 5% kwoty bazowej.

2. Wysokość dodatku funkcyjnego dyrektorów szkół określa Wójt Gminy Przemęt, w pozostałych przypadkach, biorąc pod uwagę zakres i stopień złożoności przydzielonych zadań, wysokość dodatku ustala dyrektor szkoły w ramach środków budżetowych przyznanych szkole.

3. Prawo do dodatku funkcyjnego powstaje od pierwszego dnia miesiąca po miesiącu, w którym nastąpiło powierzenie stanowiska kierowniczego, wychowawstwa lub funkcji, a jeżeli powierzenie to nastąpiło w pierwszym dniu miesiąca – od tego dnia.

4. Dodatki funkcyjne, o których mowa w ust. 1 nie przysługują w okresie nieusprawiedliwionej nieobecności w pracy, w okresie urlopu dla poratowania zdrowia, w okresach, za które nie przysługuje wynagrodzenie zasadnicze oraz od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym nauczyciel zaprzestał pełnienia stanowiska, wychowawstwa lub funkcji z innych powodów, a jeżeli zaprzestanie tego pełnienia nastąpiło pierwszego dnia miesiąca – od tego dnia.

5. Dodatek funkcyjny wypłaca się z góry w terminie wypłaty wynagrodzenia.

Rozdział III

Dodatek za warunki pracy

§5. 1. Do otrzymania dodatku za pracę w trudnych warunkach uprawnieni są nauczyciele prowadzący indywidualne nauczanie dziecka zakwalifikowanego do kształcenia specjalnego oraz nauczyciele prowadzący zajęcia dydaktyczne w klasach łączonych w szkołach podstawowych.

2. Wysokość dodatku, o którym mowa w ust. 1 wynosi 15% stawki godziny przeliczeniowej wynikającej z osobistego zaszeregowania nauczyciela w przypadku nauczycieli prowadzących indywidualne nauczanie dziecka zakwalifikowanego do kształcenia specjalnego oraz 10% stawki osobistego zaszeregowania w przypadku nauczycieli prowadzących zajęcia dydaktyczne w klasach łączonych w szkołach podstawowych.

Rozdział IV

Wynagrodzenie za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw

§6. 1. Miesięczną liczbę godzin obowiązkowego wymiaru godzin nauczyciela uzyskuje się mnożąc odpowiedni wymiar godzin przez 4,16 z zaokrągleniem do pełnych godzin, z tym że, czas zajęć do 0,5 godziny pomija się, a co najmniej 0,5 godziny liczy się za pełną godzinę.

2. Dla ustalenia wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe w tygodniach, w których przypadają dni usprawiedliwione nieobecności w pracy lub dni ustawowo wolne od pracy oraz w tygodniach, w których zajęcia rozpoczynają się

lub kończą w środku tygodnia, za podstawę ustalenia liczby godzin ponadwymiarowych przyjmuje się obowiązkowy tygodniowy wymiar zajęć określony w art. 42 ust. 3 Karty Nauczyciela pomniejszony o 1/5 tego wymiaru za każdy dzień usprawiedliwionej nieobecności w pracy lub dzień ustawowo wolny od pracy. Liczba godzin ponadwymiarowych, za które przysługuje wynagrodzenie w takim tygodniu nie może być większa niż liczba godzin przydzielonych w planie organizacyjnym szkoły.

3. Przydzielając godziny doraźnych zastępstw dyrektor szkoły bierze pod uwagę przede wszystkim kwalifikacje nauczyciela do prowadzenia tego typu zajęć. Wysokość wynagrodzenia za godziny doraźnych zastępstw ustala się zgodnie z ust. 1.

4. Wynagrodzenie za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw wypłaca się z dołu.

5. Godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw rozlicza się na druku, którego wzór ustala dyrektor szkoły.

Rozdział V

Nagrody ze specjalnego funduszu nagród

§7. 1. Na nagrody dla nauczycieli w ramach specjalnego funduszu nagród przeznaczają się 1% planowanych środków na wynagrodzenia osobowe nauczycieli z tym, że:

- 1) 80% tego funduszu przeznaczają się na nagrody dyrektora,
- 2) 20% tego funduszu przeznaczają się na nagrody Wójta Gminy Przemęt.

2. Nagroda, o której mowa w ust. 1 może być przyznana nauczycielowi po przepracowaniu w szkole co najmniej roku, który posiada wyróżniającą ocenę pracy pedagogicznej oraz spełnia odpowiednio co najmniej 3 z następujących kryteriów:

- 1) w zakresie pracy dydaktyczno-wychowawczej:
  - a) osiąga dobre wyniki w nauczaniu potwierdzone w sprawdzianach i egzaminach uczniów, przeprowadzanych przez okręgowe komisje egzaminacyjne,
  - b) podejmuje działalność innowacyjną w zakresie wdrażania nowatorskich metod nauczania i wychowania, opracowywania autorskich programów i publikacji,
  - c) osiąga dobre wyniki w nauczaniu, potwierdzone z kwalifikowaniem uczniów do udziału w zawodach powiatowych lub wojewódzkich i ogólnopolskich olimpiad i konkursów przedmiotowych, zajęciem przez uczniów (zespół uczniów) I-III miejsca w konkursach, zawodach, przeglądach i festiwalach powiatowych i udziałem w finałach wojewódzkich i ogólnopolskich,
  - d) posiada udokumentowane osiągnięcia w pracy z uczniami uzdolnionymi lub z uczniami mającymi trudności w nauce,

- e) przygotowuje i wzorowo organizuje uroczystości szkolne lub środowiskowe,
- f) prowadzi znaczącą działalność wychowawczą w klasie, szkole lub placówce przez organizowanie wycieczek, udział uczniów w spektaklach teatralnych, koncertach, wystawach i spotkaniach,
- g) organizuje imprezy kulturalne, sportowe, rekreacyjne i wypoczynkowe,
- h) prawidłowo organizuje i prowadzi letni lub zimowy wypoczynek dla dzieci i młodzieży,
- i) osiąga dobre wyniki w pracy resocjalizacyjnej z uczniami,

2) w zakresie pracy opiekuńczej:

- a) zapewnia pomoc i opiekę uczniom lub wychowankom będącym w trudnej sytuacji materialnej lub życiowej, pochodzącym z rodzin ubogich lub patologicznych,
- b) prowadzi działalność mającą na celu zapobieganie i zwalczanie przejawów patologii społecznej wśród dzieci i młodzieży, w szczególności narkomanii i alkoholizmu,
- c) organizuje współpracę szkoły lub placówki z jednostkami systemu ochrony zdrowia, Policją, organizacjami i stowarzyszeniami oraz rodzicami w zakresie zapobiegania i usuwania przejawów patologii społecznej i niedostosowania społecznego dzieci i młodzieży,
- d) organizuje udział rodziców w życiu szkoły lub placówki, rozwija formy współdziałania szkoły lub placówki z rodzicami,

3) w zakresie działalności pozaszkolnej, polegającej na:

- a) udziale w zorganizowanych formach doskonalenia zawodowego,
- b) udzielaniu aktywnej pomocy w adaptacji zawodowej nauczycieli podejmujących pracę w zawodzie nauczyciela.

3. Nagrody nauczycielom przyznają:

- 1) dyrektor szkoły – ze środków, o których mowa w ust. 1.1,
- 2) Wójt Gminy Przemęt – ze środków, o których mowa w ust. 1.2-z własnej inicjatywy lub na wniosek dyrektora szkoły, rady rodziców, rady pedagogicznej lub organu sprawującego nadzór pedagogiczny.

4. Nagrody o których mowa w §7 przyznaje się głównie z okazji Dnia Edukacji Narodowej. W uzasadnionych przypadkach dyrektor szkoły za zgodą organu prowadzącego może przyznać nauczycielowi nagrodę w innym czasie.

5. Wniosek o przyznanie nagrody Wójta Gminy Przemęt powinien zawierać w uzasadnieniu konkretne i wymierne efekty pracy nauczyciela lub dyrektora – w odniesieniu do kryteriów ustalonych w ust. 2.

Rozdział VI

Dodatek mieszkaniowy i dodatek za wysługę lat

§8. 1. Wysokość nauczycielskiego dodatku mieszkaniowego zależy od liczby osób w rodzinie uprawnionego nauczyciela i wynosi miesięcznie:

- 1) przy jednej osobie w rodzinie- 3%,
- 2) przy dwóch osobach w rodzinie -4%,
- 3) przy trzech osobach w rodzinie -5%,
- 4) przy czterech osobach i więcej w rodzinie – 6%,

minimalnego wynagrodzenia.

2. Do członków w rodzinie, o których mowa w ust. 1 zalicza się nauczyciela oraz wspólnie z nim zamieszkujących: współmałżonka oraz dzieci i rodziców pozostających na jego wyłącznym utrzymaniu.

3. Nauczycielowi i jego współmałżonkowi będącemu także nauczycielem i stale z nim zamieszkującym przysługuje tylko jeden dodatek w wysokości określonej w ust. 1. Małżonkowie wspólnie określają szkołę, która będzie im wypłacać ten dodatek.

4. Nauczycielowi zatrudnionemu w dwóch placówkach oświatowych przysługuje również tylko jeden nauczycielski dodatek mieszkaniowy. Nauczyciel określa szkołę, która będzie wypłacać ten dodatek mieszkaniowy.

5. Nauczycielski dodatek mieszkaniowy przyznaje się na wniosek nauczyciela a w przypadku, o którym mowa w ust. 3, na wspólny wniosek współmałżonków.

6. Nauczycielski dodatek mieszkaniowy przysługuje nauczycielowi niezależnie od tytułu prawnego do zajmowanego lokalu mieszkaniowego.

7. Nauczycielski dodatek mieszkaniowy przyznaje się od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu w którym nauczyciel złożył wniosek o jego przyznanie.

8. Nauczycielski dodatek mieszkaniowy przysługuje w okresie wykonywania pracy a także w okresach:

- a) nieświadczenia pracy, za które przysługuje wynagrodzenie,
- b) pobierania zasiłku z ubezpieczenia społecznego,
- c) odbywania zasadniczej służby wojskowej, przeszkolenia wojskowego i okresowej służby wojskowej,
- d) korzystania z urlopu wychowawczego.

9. Nauczycielowi dodatek mieszkaniowy przyznaje dyrektor szkoły a dyrektorowi szkoły Wójt Gminy Przemęt.

10. Nauczycielski dodatek mieszkaniowy wypłaca się z góry w terminie wypłaty wynagrodzenia.

§9. Dodatek za wysługę lat przysługuje nauczycielowi za okres urlopu dla poratowania zdrowia oraz za dni, za które otrzymuje wynagrodzenie, chyba, że przepis szczególny stanowi inaczej. Dodatek ten przysługuje również za dni nieobecności w pracy z powodu niezdolności do pracy wskutek choroby bądź konieczności osobistego sprawowania opieki nad dzieckiem lub chorym członkiem rodziny, za które nauczyciel otrzymuje wynagrodzenie lub zasiłek z ubezpieczenia społecznego.

§10. Traci moc Uchwała Nr XIII /94/07 Rady Gminy Przemęt z dnia 22 listopada 2007 r. w sprawie zasad wynagradzania nauczycieli, ustalenia regulaminu określającego wysokość oraz szczegółowe warunki przyznawania nauczycielom dodatków motywacyjnego, funkcyjnego i za warunki pracy oraz niektórych innych składników wynagrodzenia, a także wysokości szczegółowych zasad przyznawania i wypłacania dodatku mieszkaniowego.

§11. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Przemęt.

§12. Uchwała ma zastosowanie do wynagrodzeń od 1 stycznia 2009 r.

§13. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego.

Przewodniczący
Rady Gminy
(-) Zenon Klecha